

Factsheet

MENTALE GEZONDHEID

Onderzoeksgegevens over de
mentale gezondheid van inwoners uit
de gemeente Dinkelland en de
gemeente Tubbergen

Onderzoek naar de mentale gezondheid van inwoners

Noaberkracht doet onderzoek naar de gezondheid van inwoners, zo ook naar de mentale gezondheid. Voelen inwoners zich gelukkig, veerkrachtig en weerbaar? Zijn er psychische klachten of gedachten over zelfdoding? Ervaren inwoners van de gemeente Dinkelland en Tubbergen steun? In deze factsheet lees je meer over de mentale gezondheid van de inwoners.

Over deze factsheet

In deze factsheet zijn de cijfers en ervaringen over mentale gezondheid gebruikt zoals die bekend en beschikbaar zijn bij de GGD Twente. Er zijn hiervoor een aantal gezondheidsmonitoren en onderzoeken gebundeld:

- Gezondheidsmonitor Volwassenen en ouderen (2016, 2020, 2022, 2024)
- Kindermonitor (2017, 2021)
- Gezondheidsmonitor Jeugd (2019, 2020, 2021, 2023)
- Corona Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen (2022, 2024)

De gezondheidsmonitoren zijn bekeken over verschillende jaren om trends te kunnen ontdekken. Niet in elke monitor zijn alle cijfers beschikbaar voor de verschillende jaartallen van onderzoek, maar daar waar ze wel beschikbaar waren zijn deze gebruikt. In principe zijn de weergegeven cijfers in deze factsheet gemiddelden van Dinkelland en Tubbergen, tenzij de cijfers verschillen. Dan is ervoor gekozen om deze apart te vermelden.

GGD Twente

De monitoren zijn onderzoeken die GGD'en elke vier jaar afnemen. Tijdens de coronaperiode zijn er extra monitoren afgenomen. In deze factsheet geldt dit voor de Corona Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen 2022 en de Corona Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2022.

Bekijk alle uitkomsten en ander onderzoek op www.twentsegezondheidsverkenning.nl

Mentale gezondheid in cijfers

Hoe gaat het met de kinderen?

De vragenlijst is ingevuld door ouders van kinderen in de leeftijd van 4 tot 12 jaar.

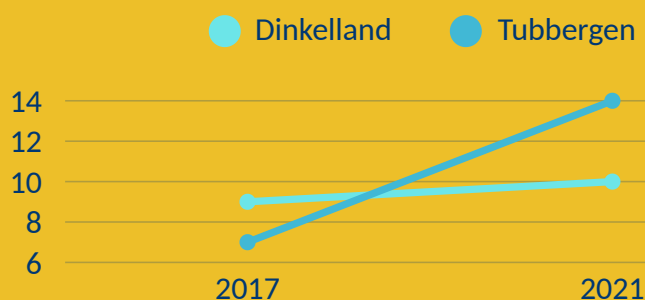
- 98% van de kinderen voelt zich meestal (zeer) gelukkig.
- 12% van de kinderen heeft een verhoogd risico op psychosociale problemen. Dit risico is bepaald aan de hand van de SDQ.
- Ruim 72% van de kinderen is meestal weerbaar. Kinderen die weerbaar zijn, kunnen goed voor zichzelf opkomen.
- Om en nabij de 90% van de kinderen heeft genoeg vriendjes/vriendinnetjes om mee te spelen.
- Rond de 90% van de ouders geeft aan het vertrouwen in de toekomst van hun kind te scoren met een goed (8+).

Toelichting

De SDQ, die het risico meet op psychosociale problemen, laat een stijgende lijn zien als het gaat om een score in het grensgebied of afwijkende gebied bij kinderen. Hieronder staan een aantal grafieken weergegeven die dit inzichtelijk maken.

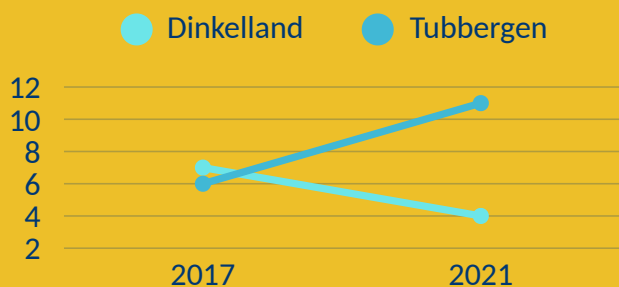

Psychosociale gezondheid (in %)
Grensgebied plus afwijkende totaalscore

Opvallend aan de totale psychosociale gezondheid is dat in de gemeente Tubbergen er een grotere stijging te zien is als het gaat om scores in het grensgebied of afwijkende totaalscores, in de gehele leeftijdsgroep, zowel bij jongens als bij meisjes.

Emotionele gezondheid bij meisjes (in %)
Grensgebied plus afwijkende totaalscore

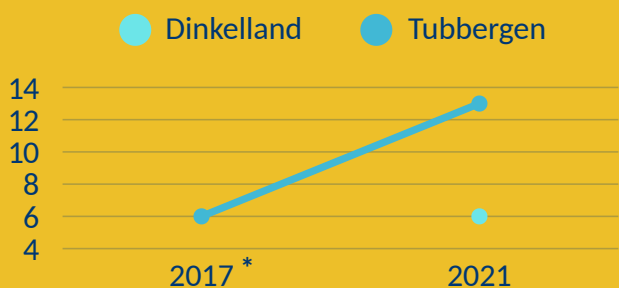

Emotionele gezondheid bij jongens (in %)
Grensgebied plus afwijkende totaalscore

*In 2017 zijn voor Dinkelland geen gegevens bekend.

Emotionele gezondheid leeftijd 4-7 (in %)
Grensgebied plus afwijkende totaalscore

Emotionele gezondheid leeftijd 8-12 (in %)
Grensgebied plus afwijkende totaalscore

*In 2017 zijn voor Dinkelland geen gegevens bekend.

Hoe gaat het met de jeugd?

De vragenlijst is ingevuld door jeugdigen in klas 2 en klas 4 van het voortgezet onderwijs (14-16 jaar).

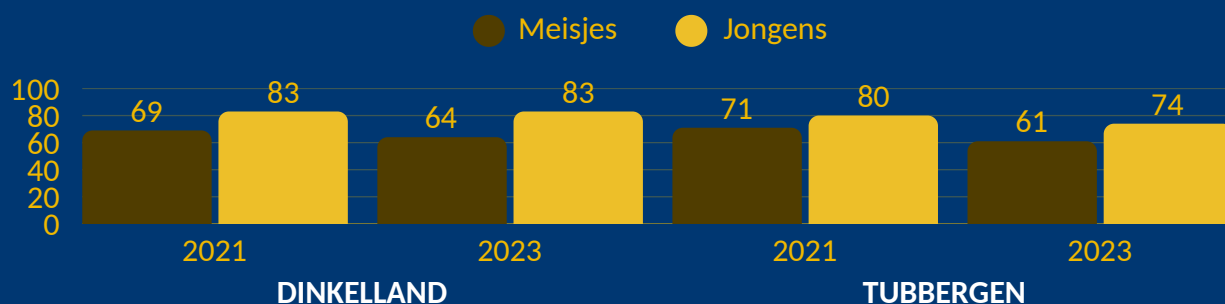
- 86% van de jeugdigen voelt zich meestal (zeer) gelukkig.
- 30% van de jeugdigen heeft psychische klachten. Jongens hebben minder psychische klachten dan meisjes (gemiddeld 9% om 21%). Dit is gemeten met de Mental Health Inventory 5. Het geeft een beeld van de psychische gezondheid, bijvoorbeeld over sombere klachten.
- 44% van de jeugdigen ervaart stress door 1 of meer factoren, met name door school- of huiswerk en alles wat ze moeten doen.
- Rond de 90% van de jeugd is voldoende weerbaar. Hierbij zijn jongens met 95% weerbaarder dan meisjes met 85%.
- Ruim 70% van de jeugd herstelt na een moeilijke periode weer snel (zie grafiek hieronder) en rond de 50% van de jongeren vindt het makkelijk om stressvolle gebeurtenissen te doorstaan. Hierbij is een verschil te zien tussen jongens (die hier hoger op scoren) en meisjes (die dit makkelijker aangaat).
- 15% van de jeugd heeft in de laatste 12 maanden er serieus over nagedacht om een einde te maken aan het eigen leven. Gemiddeld 15% heeft de laatste 12 maanden zichzelf één of meerdere keren opzettelijk verwond of pijn gedaan.
- 87% van de jeugd geeft aan bij ouder(s) of verzorger(s) terecht te kunnen met problemen.
- 60% van de jeugd heeft (heel) veel vertrouwen in de eigen toekomst.

Toelichting

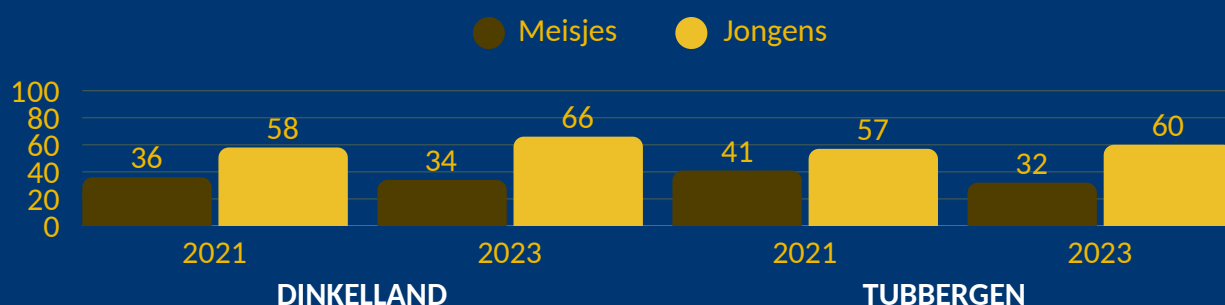
Opvallend in de data van de jeugd is het verschil tussen meisjes en jongens. Zo scoren meisjes hoger op de MHI-5, wat betekent dat ze meer psychische klachten hebben. Ook zijn meisjes minder weerbaar en herstellen ze minder snel na een moeilijke periode.

HERSTELT SNEL NA EEN MOEILIJKE PERIODE (IN %)

VIND HET MAKKELIJK OM STRESSVOLLE PERIODE TE DOORSTAAN (IN %)

Ook bij onderstaande tabellen is te zien dat meisjes zichzelf wat vaker verwonden en er serieus over gedacht hebben een einde te maken aan het leven. Dit is met name in Dinkelland zichtbaar, wat ook gepaard gaat met een grote stijging. Daarnaast valt op dat er een stijging is in 2023 t.o.v. 2021, zowel in Dinkelland als in Tubbergen. Klas twee, als de jongeren 14 jaar zijn, lijkt een risicovolle leeftijd. Ook is er een grotere stijging te zien bij leerlingen op het vmbo in vergelijking met havo/vwo.

Percentage jongeren dat zichzelf de laatste 12 maanden één of meerdere keren opzettelijk verwond of pijn gedaan heeft.

	Gedaan		Gedaan (jongens)		Gedaan (meisjes)		Gedaan (klas 2)		Gedaan (klas 4)		Gedaan (vmbo)		Gedaan (havo/vwo)	
	2021	2023	2021	2023	2021	2023	2021	2023	2021	2023	2021	2023	2021	2023
Gem. DKL	12	16	15	13	10	19	6	23	17	11	13	18	10	13
Gem. TBG	12	13	10	13	14	13	13	17	11	10	13	18	11	6

Percentage jongeren dat de laatste 12 maanden er serieus over nagedacht heeft een einde te maken aan het eigen leven.

	Leven		Gedaan (jongens)		Gedaan (meisjes)		Gedaan (klas 2)		Gedaan (klas 4)		Gedaan (vmbo)		Gedaan (havo/vwo)	
	2021	2023	2021	2023	2021	2023	2021	2023	2021	2023	2021	2023	2021	2023
Gem. DKL	15	16	15	10	15	22	7	20	23	13	18	14	13	18
Gem. TBG	14	15	14	14	14	16	11	17	17	14	16	24	12	6

Hoe gaat het met de jongvolwassenen?

De vragenlijst is ingevuld door jongvolwassenen van 16 tot en met 25 jaar.

- 70% van de jongvolwassenen ervaart zijn of haar mentale gezondheid als (zeer) goed.
- 66% ervaart angst of depressiegevoelens. Vrouwen ervaren dit meer dan mannen, 85% om 67%. Ten opzichte van 2022 is er een lichte afname te zien. Dit is gemeten met de MHI-5, waarin bepaalt wordt in hoeverre iemand angst of depressie gevoelens had voor en tijdens het invullen van de lijst.
- 40% geeft aan sociaal eenzaam te zijn en 45% geeft aan emotioneel eenzaam te zijn.
- 30% voelt zich (heel) vaak gestrest, met name door studie of school en werk of bijbaan.
- 85% is voldoende weerbaar. Hierbij zijn mannen met 89% weerbaarder dan vrouwen met 81%.
- 68% van de jongvolwassenen herstelt na een moeilijke periode meestal weer snel en rond de 50% vindt het moeilijk om stressvolle gebeurtenissen te doorstaan.
- 16% van de jongvolwassenen heeft er de laatste 12 maanden een enkele keer of af en toe serieus over nagedacht een einde te maken aan het eigen leven. In Dinkelland geeft 4% aan hier vaak over nagedacht te hebben. 5% heeft in de laatste 12 maanden een poging ondernomen om een eind te maken aan het eigen leven. Gemiddeld 7% van de jongvolwassenen geeft aan met iemand gepraat te hebben over de gedachte om een eind te maken aan het leven.
- 79% van de jongvolwassenen geeft aan bij ouder(s) of verzorger(s) terecht te kunnen met problemen.
- Ruim 50% geeft aan (heel) veel vertrouwen in de toekomst te hebben.

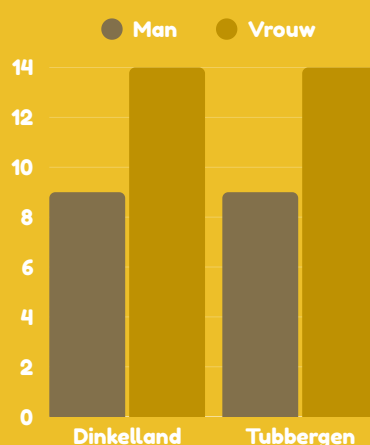
Toelichting

Voor de jongvolwassenen is niet zoveel data beschikbaar als voor de jeugd, met name niet uit voorgaande jaren. Het aantal jongvolwassenen dat nadenkt over een einde maken aan het eigen leven is licht toegenomen ten opzichte van de jeugd. Daarbij valt het op dat vrouwen hier meer over praten dan mannen.

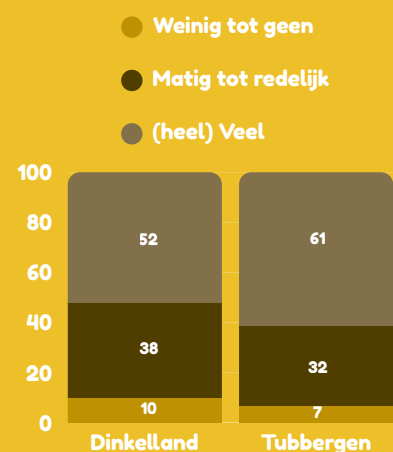
Jongvolwassene heeft de laatste 12 maanden serieus nagedacht over een eind maken aan eigen leven (in %)

Jongvolwassene heeft met iemand gepraat over de gedachte om een eind te maken aan het leven (in %)

Jongvolwassene heeft vertrouwen in de toekomst (in %)

Het vertrouwen in de toekomst is gemiddeld genomen licht gedaald wanneer we de jeugd vergelijken met de jongvolwassenen. Met name in de gemeente Dinkelland is hier sprake van. Hierbij heeft 65% van de jeugd (heel) veel vertrouwen in de toekomst en bij de jongvolwassenen 52%. In Tubbergen is het andersom, daar heeft 55% van de jeugd (heel) veel vertrouwen in de toekomst en 61% van de jongvolwassenen.

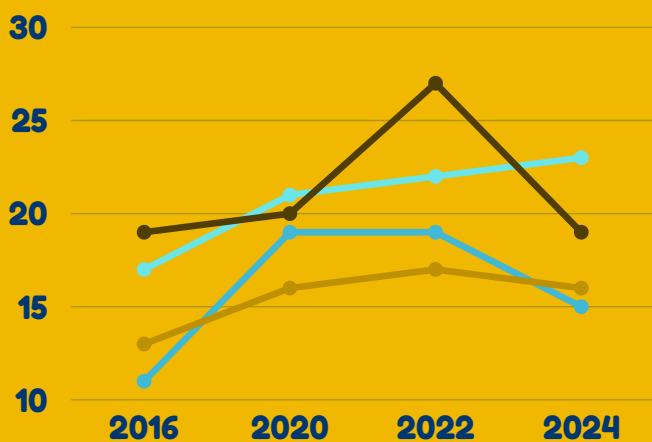
Hoe gaat het met de volwassenen en ouderen?

De vragenlijst is ingevuld door volwassenen en ouderen van 18 jaar en ouder. Wanneer hieronder alleen over volwassenen gesproken wordt gaat het over de doelgroep van 18 t/m 64 jaar. Wordt er alleen over ouderen gesproken dan gaat het over de doelgroep 65+.

- Gemiddeld geeft 66% van de volwassenen en ouderen een 8 of hoger voor geluk. In Dinkelland is er bij de volwassenen vanaf 2016 tot nu een lichte afname te zien van 72% naar 63%. Het percentage van de ouderen stijgt heel licht, van 64% naar 67%. In Tubbergen blijft het bij beide groepen gelijk.
- Ongeveer 90% van de inwoners geeft aan het leven zinvol te vinden.
- 19% van de volwassenen geeft aan eenzaam te zijn en 25% van de ouderen geeft dit aan.
- Ongeveer 45% van de volwassenen ervaart een beetje stress, 15% ervaart veel of heel veel stress. Ruim 26% van de ouderen ervaart een beetje, veel of heel veel stress.
- 56% van de volwassenen en ouderen ervaart (zeer) hoge veerkracht.
- 97% van de inwoners ervaart redelijke tot goede sociale steun.
- Noaberschap speelt voor ongeveer 50% van de ouderen een grote rol in het leven.

Eenzaamheid onder 18 - 64 jarigen (in %)

- Sociaal eenzaam DKL
- Emotioneel eenzaam DKL
- Sociaal eenzaam TBG
- Emotioneel eenzaam TBG

Eenzaamheid onder 65-plussers (in %)

- Sociaal eenzaam DKL
- Emotioneel eenzaam DKL
- Sociaal eenzaam TBG
- Emotioneel eenzaam TBG

